

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

ÅRSSKRIFT
FOR
MARSELISBORG
SEMINARIUM
1959

Gave fra Kate Kahl Kristensen .2000

DANSK SKOLEMUSEUM
Rådhusstræde 6
DK-1466 København K

Gælder det køb af
SEMINARIEBOGER

KRISTIAN F. MØLLER

Kongelig Hofleverandør

Store Torv 5 . Tlf. 3 06 99

AARHUS

Bøger

Papir

Kunst

Fyldepenne

Skolemateriel

MEDLEMSLISTE

for Marselisborg seminariums elevforening

Redaktionen sluttet 1. juli 1959.

Rettelser bedes sendt til foreningens

adresse: Lærer Orla Krogsholm,

Framlev, Harlev, Jylland.

A

1. Adolphsen, Jytte (58), Nørregade 32, Odder.
2. Adolphsen, Werner (57), Nørregade 32, Odder.
3. Adsersen, Sv. E. (58), Kystvejens kaserne, Århus.
4. Allerslev, Inger (58), Snerildvej 37, Odder.
5. Allerslev, Thorkild (58), Snerildvej 37, Odder.
6. Andersen, Aase (58), Hasseris skolevæsen, Ålborg.
7. Andersen, Dorte (56), Amtstuealle 21 C, Ringsted.
8. Andersen, Edgar H. L. (59), H. Brogesgade 45, Århus.
9. Andersen, Knud (58), Dalum skole pr. Odense.
10. Andersen, Margit (57), Kongsgårdsvej 11, Viby J.
11. Andersen, Søren Damsgaard (58), ? ? ?
12. Andersen, Vagn (58), Pindstrup skole, Pindstrup.
13. Andreasen, Elisa (58), Sognegårdsalle 80 I, Hvidovre.
14. Arendt, Jytte (58), Københavns skolevæsen.
15. Arensborg, Gunnar (56), Petersborgsvej 85, Ålborg.

16. Axelsen, Knud (58), Østeralle 13, Skjern.

B

17. Baunbæk-Madsen, Eva, (56), Mariagervej 1 B, Randers.
18. Beider, Selma (58), Vestre Ringgade 198, Århus.
19. Bjørnum, Stig (56), Københavns skolevæsen.
20. Blaase, Kate (59), Strandparken 14, Århus.
21. Blenker, Poul (57), Kibæk pr. Kibæk.
22. Bredahl, Magrethe (59), Byvangsalle 6, Viby J.
23. Buhr, Ane K. (59), Østeralle 41, Viby J.
24. Busch, Hans Jørgen (58), Silkeborgvej 140, Århus.
25. Bæk, Hanne (59), Stadionalle 15, Århus.

C

26. Christensen, Carl Stjerne (58), Horsensgade 9, Århus.
27. Christensen, Else (59), Rise pr. Røddekro.
28. Christensen, Jørgen (56), Jyllandsallé 8, Århus.
29. Christensen, Kai (59), Rise pr. Røddekro.

D

30. Dahl, Svend (58), Hvidovre skolevæsen.
31. Dahm, Jenny (57), Fynsgade 4, Århus.

E

32. Ebert, Else (58), Ålborg skolevæsen.
33. Eiskjær, Evan (58), Esbjerg priv. realskole, Esbjerg.

F

34. Frandsen, Jytte (56), Rylevej 35, Silkeborg.
35. Friis-Andersen, Birgit (56), Østergade 9, Allingåbro.
36. Funding, Hanne (59), Høegh Hagensvej 12, Århus.

G

37. Ginnerup, Peter (58), Teglværksgade 18, Århus.
38. Graugaard, Hanne (59), Nye-landsvej 73, st. tv., Kbhvn. F.
39. Groth, Mogens (59), Mejlgade 99, Århus.
40. Grønkjær, Lauge (59), »Rosenvang«, Troldhede.

H

41. Hansen, Birgit (58), Stadionalle 21, Århus.
42. Hansen, Edv. Munk (58), Vorupør skole, Sjørring.
43. Hansen, Else Magrethe (58), Bissensgade 5, Århus.
44. Hansen, Lis Würgler (56), Villa Derby, Tunøgade 26, Århus.
45. Hansen, Marg. Cecilie (58), Risvangsalle 7, Århus.
46. Hansen, Ruth Krongaard, (58), Houe skole pr. Klinkeby.
47. Hansen, Sv. Aa. (59), Montanagade 5, Århus.
48. Henriksen, Kristine Helene, (58), P. Mønstedtsalle 21, Højbj.
49. Holm, Johs. (58), Norsgade 31, Århus.
50. Honore, Chr. P. (56), Lystrupvej 12, Riisskov.

51. Hornecker, Helen (58), Sognegårdssalle 80, Hvidovre.
52. Hougaard, Oda (57), Saralystalle 19, Højbjerg.
53. Høisgaard, Anna Marie Sass (58), Marselisvej 17, Århus.
54. Høj, Henning (59), Rådyrvej 17, Vejle.

I

55. Iversen, N. J. Pagh (58), Provst Ballesvej 10, Århus.

J

56. Jensen, Anders Jørgen (57), Skørbæk pr. Halkær.
57. Jensen, Birthe Nørgaard (59), Godthåbsgade 4, Nørresundby.
58. Jensen, Britta (58), Horsensgade 7, Århus.
59. Jensen, Britta (59), Rørdamsvej 1, Viby J.
60. Jensen, Erik Skjøttgaard (56), Lystrup st.
61. Jensen, Ib (58), Enghavevej 41, Odense.
62. Jensen, Inger (58), Tretommervej 18¹, Riisskov.
63. Jensen, Jens Bang (59), Hjadstrup skole pr. Kappendrup.
64. Jensen, Kn. E. (58), »Granly«, Tranebjerg, Samsø.
65. Jensen, Werner (57), Th. Brorsonsvej 42, Nordborg.
66. Jepsen, Bodil Grauengaard (58), Ålborg skolevæsen.
67. Jespersen, Frede (59), Chr. Richardtsvej 8, Århus.
68. Johansen, Ellen (59), Frejsgade 2 B³, Horsens.
69. Johansen, Mogens Edsen (59), Terp Skovvej 102, Århus.
70. Justsen, Olaf (58), Herambsgade 19, Århus.
71. Jørgensen, Alfred (58), St. Billestorv 4, Århus.
72. Jørgensen, B. Præstkær (58), Fuglsangsalle 115, Århus.
73. Jørgensen, Bente (59), Saralystparken 3, Højbjerg.

74. Jørgensen, Birte (59), Regners-
gade 6, Kongsvang, Århus.

75. Jørgensen, Eida Louise (59),
Nørrealle 86, Århus.

K

76. Kaalund, Ingeborg (57), Bane-
gårdsgade 1, Århus.

77. Karlson, Alf (58), Kongsvangs-
alle 22, Århus.

78. Kirk, Lotte (59), Banegården,
Lemvig.

79. Kirkegaard, J. A. (56), B. S.
Ingemannsvej 25, Viborg.

80. Kjølner, Sara (56), Nordborg-
gade 33, Århus.

81. Korsgaard, Jan (59), Astrup pr.
Arden.

82. Knudsen, Aagot Lind (58),
Fyrstien 22, Gilleleje.

83. Knudsen, Reta (57), Lars
Krusesgade 12, Århus.

84. Kristensen, Annalise Nørgaard
(58), Rosenvangsalle 210 B,
Højbjerg.

85. Kristoffersen, Svend G. (59).
Martin Vahlsvej 30, Århus.

86. Krogsholm, Orla (56), Framlev,
Harlev, Jylland.

87. Krohn, Helge (58). Nørrealle
42 B, Århus.

88. Kruuse, Emil (56), Nørrealle
52, Århus.

L

89. Ladefoged, Jens B. (59),
Dalum skole pr. Odense.

90. Langagergaard, Kornum (57),
Jernbanegade 20, Ålborg.

91. Larsen, Kristoffer (58), Ørum,
Sdr. jyl.

92. Larsen, Poul Ravn, (56), Ravns-
næsgade 17, Birkerød.

93. Lund, Magnus (59),
Hovedgård Realskole.

94. Lykke, Karl Skov (56), Mølle-
vej 19, Østervrå.

95. Løgstrup, Rudi (59), c/o Riebs,
405 Jefferson st., Elkhart,
Indiana, USA.

M

96. Madsen, Knud Merrild (59),
Solhvervsvej 10², Århus.

97. Madsen, Lykke (58), Strand-
parken 36, Århus.

98. Marcussen, Knud (58), Dalhøj-
højgård, Lumsås, Nordsjælland.

99. Mikkelsen, J. Emil (58),
Horsensgade 7, Århus.

100. Mogensen, Krista (59), »Sol-
bakken«, Hestehavevej, Højbjg.

101. Mähl, Aase (56), Klostervej 14⁴,
Odense.

N

102. Nielsen, Alfred Grønsvov, (56),
Juelsminde v. Horsens.

103. Nielsen, E. Dalsgaard, (58).
Grundfør pr. Hinnerup.

104. Nielsen, Edmund (59),
Winthersvej 42, Åbyhøj.

105. Nielsen, Einar, (59), Ulfborg
skole, Ulfborg.

106. Nielsen, Gerda (58), ? ? ?

107. Nielsen, Grethe Ravn (58),
Langdalsvej 6, Brabrand.

108. Nielsen, Harry Lund (59),
Wærumsgade 25, Århus.

109. Nielsen, Karen Magrethe (59),
Ulfborg skole, Ulfborg.

110. Nielsen, Knud Martin (56),
Jernbanegade 20, Ålborg.

111. Nielsen, Poul Erik (59), Elver-
dalsvej 32, Højbjerg.

112. Nielsen, Poul Erik (59),
Randers skolevæsen.

113. Nielsen, Viggo Bøgh (57), Kir-
kevej 52, Nørreåby.

114. Norlyk, Inger (56), Assens
skole v. Mariager.

115. Norlyk, Sigfred (57), Assens
skole v. Mariager.

116. Nørregaard, Lise (56), Guld-
bergsgade 105², København N.

O

117. Olesen, Bente (59), »Lykke-
gård, Helsingø.

118. Olesen, Nina M. (59), Skov-
vejen 89, Århus.
119. Olesen, Rudolf Abildgård (56),
Vestergade, Møldrup.
120. Ovesen, Inger (58), Ålborg
skolevæsen.
- P**
121. Pedersen, Aage (59), Arsenal-
vej 20, Hjørring.
122. Pedersen, Aase Falk (56),
Fælledvej 14, Horsens.
123. Petersen, Connie (56), Ros-
kildevej 237², Vridsløselille pr.
Tåstrup.
124. Pedersen, Ellen Dall (59),
Feldballe, Djursland.
125. Pedersen, Inge Estvad (59),
Horsens.
126. Pedersen, Henning Jul (59),
Wilstersgade 16, Århus.
127. Pedersen, Ove (59), Rynke-
vangsskolen, Kalundborg.
128. Pedersen, Sonja (58), Vorre-
gårdsalle 103, Århus.
129. Poulsen, Ebba Tuborgh (58),
»Ågården«, Åboulevarden,
Århus.
- Q**
130. Quist, Carl Jørgen (58),
Sønderholm.
- R**
131. Rasmussen, Lis Balsler (59),
Skovgården opg. 10, Middelfart.
132. Rasmussen, Verner (59), Kolt
pr. Hasselager.
133. Rønne, Henning (59), Vorre-
gårdsalle 80, Århus.
- S**
134. Schmidt, Else (59), Vesterbro-
gade 28 st. o. g., Århus.
135. Sonniks, Karen (56), Århus
skolevæsen.
136. Stavnsbo, Gunnar (57), Sæby
centralskole pr. Kirke-Hyllinge.
137. Stavnsbo, Ruth (57), Sæby
centralskole pr. Kirke-Hyllinge.
138. Stegeager, Rosa (59), Nøjsom-
hedsbakken 10, Brabrand.
139. Stenulm, Herdis (57), Fugl-
sangsalle 2, Brabrand.
140. Stubbe, Bertel (56), Åbyhøj
skole, Åbyhøj.
141. Stær, Charlotte (59), Albæk pr.
Randers.
142. Stær, Kjeld (59), Albæk pr.
Randers.
143. Støvring, Ruth (57), Solbakken,
Hestehavevej, Højbjerg.
144. Sørensen, Birgit Køster (58).
Rosenvangsalle 210 B, Højbjerg.
145. Sørensen, Bjørn R. (59), Hol-
mevej 281, Højbjerg.
146. Sørensen, Elisabeth (56),
Vestre Ringgade 158¹, Århus.
147. Sørensen, Finn (58), 7. Reg.,
Fredericia.
148. Sørensen, Jan Hanghøj (59),
Ferring pr. Bonnet.
149. Sørensen, Kirsten (59), Fer-
ring pr. Bonnet.
150. Sørensen, Marie Dyrbjerg (59),
»Abildgård«, Viby J.
151. Sørensen, Robert (59), Risskov.
- T**
152. Terkelsen, Karen (59), Klo-
stervej, Ry st.
153. Thomsen, Inger Adler (56),
Rørthvej 65, Odder.
154. Thorsen, Kathleen (59), Hjør-
tensgade 52, Århus.
155. Tønning, Børge (58), As hoved-
skole, Juelsminde.
- V**
156. Vendelbo, Ester (56), Niels
Juelsgade 91, Århus.
157. Vestergaard, Ebbe (59),
Vonsild pr. Vonsild.
158. Vilstrup, Rolf (57), Sjørsløv
centralskole, Sjørsløv.
159. Virklund, Dagmar (58), Silke-
borgvej 118, Århus.
160. Vosmar, Hanne (59), Regens-
burgsgade 10, Århus.
- Ø**
161. Østergaard, Hanne (59), War-
mingsvej 5, Århus.

ÅRSSKRIFT 1959

Udgivet af
MARSELISBORG SEMINARIUMS ELEVFORENING
MARSELISBORG SEMINARIUMS ELEVRÅD
MARSELISBORG SEMINARIUM

Omslagstegning:
Honore (dim. 1956)

MARSELISBORG SEMINARIUM

3 årig daglinie (for studenter) — 4 årig daglinie (normal)
5 årig aftenlinie

Seminariets adresse: Marselisborg Seminarium,
Fjordsgades Skole, Århus. Tlf. 3 37 69
Seminariets rektor: Asmind Graugaard,
Dalgas Avenue 33. Tlf. 3 34 38

SEMINARIETS BESTYRELSE

Forretningsudvalg:

Skoledirektør Sv. Aage Rasmussen (formand)
Forstanderinde, frk. Margrethe Jørgensen (næstfmd.)
Overlærer Asger Nordvig Rasmussen (kasserer)
Skoleinspektør M. Grue-Sørensen (sekretær)
Afdelingsbibliotekar Arne Frandsen

Øvrige bestyrelse:

Professor, dr. phil. Gustav Albeck	Stiftamtmand H. Lorentzen
Købmand C. M. Andersen	Viceskoledirektør Anton Nielsen
Stadsbibliotekar Aage Bredsted	Skoleinspektør Johs. Pedersen
Lærerinde, fru Else Byrith	Møller M. Pedersen
Sekretær Emil Hansen	Byrådsmedlem, journalist fru Eva Hemmer Pihl
Borgmester Bernhardt Jensen	Amtsskolekonsulent
Murermester H. Kudahl Jensen	Sv. O. Søndergaard
Rådmand Rudolf Jensen	
Direktionssekretær Olaf Lauritzen	

Marselisborg Seminarium er en selvejende institution med hjemsted i Århus.

Seminariets formål er at åbne adgang for kvinder og mænd til en uddannelse som lærer i folkeskolen. Adgangen til seminariet står åben for alle, der består den anordnede optagelsesprøve, eller som opfylder de af undervisningsministeriet til enhver tid fastsatte betingelser for optagelse uden prøve. Seminariet uddanner lærere og lærerinder på såvel den 4 årige- (normal) som den 3 årige- (for studenter) linie, samt på den af Århus Aftenseminarium påbegyndte 5 årige aftenlinie (sidste år med dagundervisning).

I tilknytning til seminariet iværksættes kursus til forberedelse til optagelsesprøven, præparandklasser (dag og aften).

Lokalespørgsmålet har hidtil været løst på den måde, at seminariet med kommunens tilladelse selv har ladet indrette gode, lyse lokaler på Fjordsgades skoles øverste etage samt lejet lokaler af Århus skolevæsen. Seminariets bestyrelse arbejder for i nærmeste fremtid at skaffe seminariet egen bygning.

Århus kommune har foræret seminariet en dejlig grund, beliggende ved Dalgas Avenue, tegningerne er

udarbejdede og godkendt af ministeriet, der også har bevilget statslån, så finansieringen er i orden. En materialebevilling, som forhåbentlig vil indgå i nærmeste fremtid, vil straks sætte gang i det byggeri, som alle håber må være afsluttet i løbet af 1959—60.

Praktikundervisningen er især koncentreret om N. J. Fjordsgades skole, Ingerslevs Boulevards skole og Sct. Annagades skole, men efter at loven af 11.6.1954 indførte obligatorisk praktikanttjeneste, har mange andre end disse skolars lærere i by og på land ydet seminariet en meget værdifuld hjælp med elevernes praktiske uddannelse, som seminariet er meget taknemlig for.

Ovennævnte lov indførte elevråd ved seminarierne, og efter den første dimission, en studenterklasse i decbr. 1956, oprettede de afgæde elever Marselisborg Seminariums elevforening.

Elevforening, elevråd og seminarium udgiver i fællesskab dette årsskrift, der i fremtiden vil udkomme i begyndelsen af august måned og forhåbentlig vil blive et tilfredsstillende bindeled mellem seminariets gamle og nuværende elever samtidig med, at det giver kommende elever fyldestgørende oplysninger om læreruddannelsen og seminariet.

Seminariets postgironummer er 112989

MEDDELELSE FRA MARSELISBORG SEMINARIUMS ELEVFORENING

Elevforeningen har igen i år den glæde at kunne være medudgiver af et smukt og godt årsskrift. Vor glæde skyldes ikke mindst, at vi mod forventning er i stand til at udsende årsskriftet smukt trykt og veludstyret. Vi havde jo ventet, at vi de første år skulle udsende et duplikeret skrift. Imidlertid gjorde samarbejdet med seminariet og elevrådet det muligt. Vi er meget taknemmelige for denne ordning og håber, at den kan fortsætte fremover med samme smukke resultat.

Elevmødet 1959 blev afholdt »bedelørdag«. Tilslutningen var ikke overvældende, men stor nok til at vi havde en hyggelig dag. Efter det fælles kaffebord indledte praktikleder B. B. Lillelund en diskussion. Hr. Lillelund talte om skolen i dag og fremover og påpegede en række vigtige og aktuelle problemer, som alle vi, der har med skolen at gøre, må tage stilling til nu og i den kommende tid. Rundbordssamtalen efter indledningen gik livligt i et par timer.

Mødet sluttede som sidste år med privat sammenkomst.

Mødet 1960 bliver også afholdt »bedelørdag«. Der bliver nyt at se på. Seminariet bygger egen bygning. Vi så i år tegningerne og kunne glæde os over udsigten til et smukt seminarium.

Foreningen ønsker seminariets ledelse, lærere og elever alt godt i det ny skoleår.

Sara Kjøller,
Nordborggade 33,
Århus.

Orla Krogsholm,
Framlev,
Harlev J.

Chr. P. Honoré,
Lystrupvej 12,
Risskov.

Love for Marselisborg seminariums elevforening

- § 1. Foreningens navn er: Marselisborg seminariums elevforening.
- § 2. Som medlemmer optages dimitterede fra Marselisborg seminarium samt nuværende og tidligere lærere.
- § 3. Formål: at bevare kontakten mellem tidligere elever og seminariet og dets lærere.
- § 4. Til opfyldelse af § 3 afholdes årligt et elevmøde i forbindelse med en normal skoleferie. Desuden udsendes et årsskrift.
- § 5. Bestyrelsen består af 3 medlemmer valgt af dimitterede elever, 1 medlem valgt af seminariets lærerforsamling, samt seminariets rektor. Bestyrelsen vælges for 2 år og konstituerer sig selv.
- § 6. Seminariets rektor er æresmedlem af foreningen.
- § 7. Bestyrelsen administrerer foreningen økonomisk, kulturelt og selskabeligt.
- § 8. Generalforsamling holdes ved elevmødet. Her behandles alle sager. - Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset fremmødte medlemmers antal. Lovændringsforslag skal indsendes senest 14 dage før elevmødet. — Foreningens adresse findes i årsskriftet.
- § 9. Kontingentet er kr. 5,00 og opkræves gennem postvæsenet ved udsendelsen af årsskriftet.
- § 10. Regnskabet revideres af 2 revisorer valgt på generalforsamlingen og fremlægges på denne.
- § 11. Foreningens midler bruges til udsendelse af årsskriftet.
- § 12. Generalforsamling kan indkaldes, når mindst 25 medlemmer ønsker det.
- § 13. Valg foregår hvert andet år på elevmødet, 1. gang maj 1958.
- § 14. Opløsning af foreningen: Hertil kræves $\frac{2}{3}$ af samtlige medlemmers stemmer. Stemmeafgivning kan her foregå pr. brev. Evt. midler vil da tilfalde seminariets elevråd.

Beretning FRA ELEVRÅDET

Det forløgne år har stået i mødernes tegn, der har bl. a. været afholdt to elevmøder, idet der på efterårsmødet blev vedtaget en lovændring derhen, at elevmødet fremtidig skal afholdes om foråret, således at elevrådet kan stå klar til arbejdet efter ferien. Elevmødet i foråret var en positiv overraskelse, fordi det var besøgt af et meget stort antal elever, og mødet afvikledes hurtigt og sagligt. På dette møde nedsattes et idrætsudvalg, som blev bevilliget et relativt stort beløb til sit arbejde, idet vi må regne med, at særlig dagklasserne, efterhånden som seminariet udbygges helt, kan stille en hel del sportsmænd og -kvinder, således at seminariet også på dette felt kan hævde sig over for andre.

I efterårsferien havde vi fornøjelsen at arrangere landsrådsmødet, som blev afholdt på Møllevangsskolen p. gr. af vore dårlige pladsfor-

hold; arrangementet blev i alle måder en succes, og mange anerkennende ord blev os til del.

Seminariets ledelse har på mange måder været os behjælpelig med at få arbejdet til at gå let. Elevråds-kontingentet opkræves nu sammen med materialegebyret.

Nye cyklestativer er opsat langs muren til Ingerslev Boulevard, disse er forbeholdt seminariets elever og har afhjulpet et stort savn.

Mars-Nyt har under sin dygtige redaktørs ledelse undergået en ændring m. h. t. det økonomiske grundlag, og vi har nu den glæde at kunne udsende bladet gratis til alle eleverne, uden at det derfor er gået ud over kvaliteten.

Det har været et år med mange forskellige opgaver, lette såvel som svære, men vi har hos kammeraterne fået den hjælp, som vi har bedt om, og derfor er arbejdet gået let fra hånden. *Holger Larsen*

Er Deres læseundervisning effektiv nok?

Opnår De på den korteste tid de bedst mulige resultater i læsning, så Deres elever læser med glæde og forståelse og derfor betragter bøgerne som gode venner, der altid er parate til at give dem en oplevelse?

LÆSNING ER OPLEVELSE.

Hvis vi ønsker virkelig aktive læsere, gælder det først og fremmest om at skabe et læsebehov hos

vore elever, og det kan vi kun, når vi i vor daglige undervisning altid har læsningens egentlige formål for øje: oplevelse, forståelse og tilegnelse.

Børnene vil føle, at læsning er oplevelse, når vi f. eks. læser en god historie for dem, hvad enten den står i eller uden for læsebogen. Derfor må vi ikke forsømme at læse for vore elever, så vi er med til at skabe et læsebehov hos dem.

Lad børnene selv læse i vor værifulde børnebogslitteratur, som kan give dem rige oplevelser, der i høj grad kan virke animerende på deres læsebehov.

Jo stærkere et læsebehov vi får skabt hos vore elever, jo bedre læsere får vi. Den elev, der har et læsebehov, får lyst til at læse, klarer mange læsetekniske vanskeligheder, læser meget og bliver derfor en dygtig læser, både med hensyn til læsehastighed og forståelse af det læste.

Der er kun én måde for den enkelte elev at få lært at læse på, nemlig ved at læse, at læse og atter at læse, og det gør eleven kun, hvis der gennem oplevelse i læsning er skabt et læsebehov, der således bliver den egentlige drivkraft for at få skabt en god læseteknik. Den mest effektive undervisningsform i læsning — både i normalklasser og blandt læseretarderede — er den undervisning, som giver eleverne lyst til og lejlighed til selv at læse.

Hvis vi derimod direkte stiller læseteknikken op som målet for vor daglige undervisning, kan vi meget let få mekaniske og passive læsere, der intet tænker, føler eller oplever under læsningen og derfor heller intet behov får for læsning.

Resultatet af en sådan formel læsetræning bliver dårlige læsere med en kedelig læsetone, der er udtryk for en mekanisk læseundervisning, hvor eleverne ikke har oplevet personer og handling og derfor heller ikke har nogen mulighed for i højtlesning at give udtryk for sine oplevelser gennem pausering, tryk og betoning.

Lad derfor være med at ødelægge oplevelsen i læsetimerne med formalisme, herunder grammatikalske øvelser, som hører hjemme, hvor de optræder funktionelt for eleverne, altså først og fremmest i den skriftlige danskundervisning.

Undgå at tage oplevelsen fra læsebogsteksten ved stadige gentagelser i den daglige undervisning, men giv eleverne tilstrækkeligt med nyt øvelsesstof og dermed nye oplevelser, så vi holder målet klart: læsning er oplevelse.

LÆSNING ER AKTIVITET.

Jo stærkere vi kan aktivisere vore elever på en hensigtsmæssig måde i læsning, jo mere effektiv bliver vor læseundervisning. Det gælder altså om, at de enkelte elever virkelig arbejder. Derfor må læsetimerne aldrig glide ud i slendrian med ensformige højtlesningstimer, hvor TV-mentaliteten breder sig hos eleverne, fordi der stilles alt for få præcise opgaver inden for højtlesningens forskellige områder.

Selv om vi tilrettelægger nok så effektive højtlesningstimer, hvor alle elever arbejder med, opnår vore elever ikke tilstrækkelig læsefærdighed, medmindre de kommer til at træne selvstændigt i læsetimerne, f. eks. gennem frilæsning og systematisk tilrettelagt stillelæsning.

Jo yngre eleverne er, og jo dårligere de læser, des mere påkrævet er det med aktivitet, der fremmes gennem afveksling mellem

- a) undervisningsformerne,
- b) læseformerne og
- c) opgavetyperne.

Løsning af opgaver skal give eleven følelsen af fremgang og succes i læsning, da det vil give eleven en positiv indstilling til faget og virke som en vældig indre drivkraft for læsning.

Standpunktsprøver viser, at der normalt er flere års forskel på elevernes læsevne inden for samme klassetrin. Derfor er det nødvendigt at give elevernes selvstændige arbejde en forholdsvis stor plads i skolens læseundervisning, hvis vi skal tilfredsstille kravet om oplevelse, aktivitet og succes for de enkelte elever i læsning og dermed opnå en mere effektiv læseundervisning.

ELEVERNES SELVSTÆNDIGE ARBEJDE I LÆSNING.

Gennem elevernes selvstændige arbejde med en tilrettelagt stillelæsning er det langt lettere at efterkomme kravet om oplevelse, aktivitet og succes for de enkelte elever end i højt læsning.

Da alle er enige om, at stillelæsning er en særdeles vigtig læseform i skolens arbejde og i det praktiske liv, har »frilæsningsbøgerne« efterhånden fået en plads i skolens læseundervisning, især i de lavere grundskoleklasser. Frilæsning kan ikke blot give børnene en oplevelse, men også en god læsetræning.

Vi må her gøre os klart, at frilæsning kun er én form for stillelæsning. I det daglige skolearbejde og i det praktiske liv stiller vi krav om mange andre former for stillelæsning, idet vi skal kunne indrette vor læsemåde efter det stof, vi læser, og den brug, vi skal gøre af det.

Der er således stor forskel på at læse et eventyr og lære en lektie.

Derfor må vi i stillelæsning skelne mellem frilæsning og den systematiske tilrettelagte stillelæsning.

Gennem den systematiske stillelæsning indøver vi de forskellige læseformer, der kan opdeles efter deres primære formål:

- 1) at finde tekstens hovedtænkning,
- 2) at finde tekstens enkeltheder,
- 3) at drage konklusioner ud fra teksten,
- 4) hurtigt at finde bestemte oplysninger (opslagslæsning).

Hele skolens boglige arbejde hviler på disse læseformer, som kun kan indøves gennem en systematisk træning i hele skoletiden. Det er ikke nok med fællesøvelser, men eleverne må på egen hånd arbejde med små læseopgaver, hvis de skal opnå tilstrækkelig sikkerhed og hastighed i læsning samt forståelse af det læste.

Hvis vi ikke systematisk træner vore elever i de forskellige læseformer, vil vi gang på gang blive skuffet i det daglige skolearbejde over vore elevers ringe læsevne.

OPGAVETYPER I SYSTEMATISK STILLELÆSNING.

Tekstens hovedtænkning er tekstens »vejvisere«, der fortæller os, hvilken vej vi skal »gå«, når vi vil give en mundtlig eller skriftlig fremstilling af en læst tekst. Øvelser i at finde tekstens hovedtænkning er derfor noget centralt i vor læseundervisning, og allerede fra andet skoleår kan eleverne selvstændigt hermed, f. eks. i følgende opgavetyper:

- 1) Opgaven består af 6 tegninger og 6 små tekster. Når eleven har læst og forstået hver tekst, kan han finde den tegning, som viser hovedtanken i det læste. Tegningen er således overskrift til teksten.
- 2) Eleven læser en kort tekst og skal herefter vælge én eller flere sætninger, som rummer hovedtankerne i det læste. De rigtige sætninger er anbragt mellem et større antal forkerte.
- 3) Dispositionsopgaver, hvor eleven skal vælge de sætninger, som passer til tre forskellige tegninger.

Fra 3. skoleår kan eleverne ordne hovedtankerne i en læst tekst i den rigtige rækkefølge, og fra 4. skoleår kan eleverne endvidere løse følgende opgavetyper på egen hånd:

- 4) Find overskrift til a) ord, b) sætninger og c) tekst.
- 5) Spørgsmålsopgaver vedrørende tekstens hovedindhold.

Fra 5.—7. skoleår kan eleverne klare mere krævende opgaver i at finde tekstens hovedtanker.

Jævnside med de nævnte opgaveformer må eleverne løse opgaver, hvor de nødvendigvis må hæfte sig ved tekstens detaljer, f. eks. følgende opgavetyper:

- 1) Instruktionsopgaver, hvor eleven må læse og forstå for at udføre den givne instruktion.
- 2) Spørgsmålsopgaver vedr. tekstens detaljer.
- 3) Udfyldningsopgaver.
- 4) Efter en læst tekst at vælge de rigtige sætninger, der omhandler tekstens detaljer.

Det er ikke tilstrækkeligt, at vore elever selv træner i at finde tekstens hovedtanker og enkeltheder. De må også kunne konkludere ud fra tekstens indhold og dermed vise, at de virkelig har forstået teksten og kan anvende den (jævnfør lektielæsning). Denne læseform trænes gennem følgende opgavetyper:

- 1) Efter en læst tekst at vælge de sætninger, som rummer en konklusion af det læste.
- 2) Spørgsmålsopgaver, der begynder med »hvorfor«.

Når vi skal finde en bestemt oplysning, f. eks. i en ordbog eller en at lade øjnene glide ned over siden anden fagbog, gælder det om hurtigt for at finde den bestemte oplysning, vi søger. Denne læseform kan eleverne træne f. eks. gennem følgende opgavetyper:

- 1) Finde bestemte ord i læsetekst eller ordliste.
- 2) Registerøvelser.
- 3) Hurtig læsning af tekst og dernæst at vælge de rigtige sætninger eller svar på spørgsmål.

Elevernes selvstændige træning med de nævnte læseformer er grundlaget for en alsidig opøvelse af deres læsefærdighed og for deres evne til at udnytte bøgerne.

Ligesom barnet har en højtlæsningsbog, må barnet også have en læsebog med tekster og opgaver, der er tilrettelagt med systematisk stillelæsning for øje.

VORE RESULTATER I LÆSNING.

Adskillige lærere betragter først og fremmest stillelæsning som »frielæsning«, der kan være et afveks-

lende supplement til højt-læsning; men hvis vi skal nå tilfredsstillende resultater og undgå ensformighed i læsetimerne, er det mindst lige så nødvendigt med en systematisk træning i stillelæsning som i højt-læsning.

For at undersøge resultatet af en systematisk træning i stillelæsning blev 50 klasser fra 4.—8. skoleår opdelt i to grupper. Den ene halvdel af eleverne i hver klasse fik små opgaver i stillelæsning, som børnene selv kontrollerede, mens læreren trænede med den anden halvdel af klassens elever i den sædvanlige højt-læsning.

Undersøgelser før forsøget viste, at stillelæsnings-gruppen og højt-læsnings-gruppen var jævnbyrdige med hensyn til læsefærdighed, intelligens m. m.

Efter 2 måneders forsøg blev børnene igen læseprøvet. Prøverne viste, at højt-læsnings-gruppen havde haft en fremgang på 28 %. Men de børn, der på egen hånd havde ar-

bejdet med systematiske opgaver i stillelæsning, viste en fremgang på 58 %, altså mere end dobbelt så stor en fremgang som de børn, lærerne havde trænet med i højt-læsning.

Der er altså ingen grund til at føle en dårlig »pædagogisk samvittighed«, når Deres elever træner med opgaver i systematisk stillelæsning — tværtimod! Lad være med at »stivne«, så man »ikke har tid!« Man har ikke tid til at lade være eller kan forsvare at lade være.

Med den øvelse, som en systematisk stillelæsning giver, kan vi på kortere tid nå langt bedre resultater i vor læseundervisning, også i højt-læsning, som netop forudsætter en veludviklet teknisk læsefærdighed, og den får vore elever kun gennem øvelse, øvelse og atter øvelse, som kan give dem oplevelse, aktivitet og succes i læsning.

Anton Nielsen.

Hvorledes skal jeg undervise?

For en lærer er spørgsmålet om, hvordan man skal undervise, altid et åbent spørgsmål. Den tid, da man fra myndighedernes side angav én bestemt metode som den rigtige og eneste brugelige, er forlængst forbi, og den metodefrihed, som fulgte efter, er sjældent blevet anfægtet, selv om man ikke fra alle sider altid har forstået at værdsætte denne frihed.

Når vi altså spørger, hvordan vi

skal undervise, bliver svaret forskelligt fra person til person, fra den ene tid til den anden og fra den ene klasse børn til den anden klasse. De tre nævnte faktorer er afgørende, læreren, tiden og børnene.

Rækkefølgen er ikke tilfældig. Først kommer det an på læreren, hvad der passer for ham eller hende, dernæst kommer det an på, hvad der er fremme i tiden, altså hvilke ideer og tanker og undersøgelses-

resultater læreren får lejlighed til at stifte bekendtskab med, og endelig kommer det an på børnene, om de kan modtage undervisningen i den form, hvori de får den præsenteret.

Spørgsmålet om, hvordan man skal undervise, hører altså i virkeligheden til de såkaldte »evige spørgsmål«. Enhver må klare spørgsmålet ud fra egne forudsætninger, ud fra den tid, vedkommende lever i, og med hensyn til den bestemte situation, hvori man befinder sig.

I dansk skoles historie findes mange — også værdifulde — metodiske vejledninger fra reformations-skolens tid, hvor de findes spredt, og til vor tids skole, hvor de findes samlet i større værker. Men selv om alle vejledninger blev samlet og gennemgået grundigt, var spørgsmålet alligevel ikke løst.

Dermed er ikke sagt, at praktik- og metodikundervisningen er værdiløs, kun at denne undervisning må betragtes på en særlig måde, forskellig fra undervisningen i de fleste andre discipliner.

*

I 1912 udkom et digert værk om undervisning med titlen »Hvorledes skal jeg undervise?« under redaktion af professor Edv. Lehmann. I forordet står der, at »den daglige lærergerning lider under den mangel, at læreren aldrig har fået tilstrækkelig besked om, hvorledes han skal forme sin undervisning, for at den kan give det bedst mulige resultat«.

Skulle man dømmе efter dette forord, er spørgsmålet altså løst

med udgivelsen af en sådan samlet vejledning i undervisning i de forskellige fag, og da der siden den gang er udkommet adskillige læseværdige vejledninger, kunne man forledes til at tro, at alt var vel.

I Dansk Pædagogisk Tidsskrift 1959 nr. 2 findes offentliggjort vinderens løsning af en prisopgave for seminarieelever og unge lærere. Der skrives her om det tilfældighedens præg, der hviler over al metode-lære heri indbefattet praktikundervisningen, og vinderen påstår sig i nogle praktiktimer stillet ansigt til ansigt med 100-årige metoder: »af-liren af salmevers, lærebogsforgudelse og dræbende korhøjtlesning samt andre uhyggelige ting«.

Pladsen er her ikke til nøjere at analysere denne bedømmelse af seminariernes undervisning i praktisk skolegerning, selv om det kunne være fristende nok. Metoder behøver jo ikke at være dårlige, fordi de er 100 år gamle, korhøjtlesning kan i visse situationer være særdeles pædagogisk værdifuld osv.

Samstillingen af forordet til den gamle undervisningsvejledning og prisopgavevinderens bedømmelse af seminariernes praktik- og metodikundervisning er her foretaget for at vise, at en instruktiv vejledning i undervisning ikke giver svar på spørgsmålet om, hvordan man skal undervise, og man kan roligt tilføje, at det vil en vejledning aldrig kunne give.

I forordet til en anden og nyere undervisningsvejledning står der da også meget betegnende, at det er udgavernes håb, at bogen må være et »sandru udtryk for undervisnin-

gens synspunkter i dag«, og det er jo noget ganske andet end svar på, hvordan man skal undervise.

Praktik- og metodikundervisningen kan og skal ikke give generelt svar på spørgsmålet om, hvordan man skal undervise, og venter seminarieeleverne, at den skal gøre det, stiller de forkerte forventninger til denne del af seminariernes undervisning.

Undervisning i praktisk skolegering omfatter i vore dage mange flere fag end i gamle dage, og den angår børn delt op i mange flere kategorier end den gjorde forhen. Alene dette gør det umuligt i praksis at komme igennem alle disse enkeltheder med virkelig grundige øvelser. Når man så dertil lægger, at der inden for hver eneste enkelthed er metodefrihed, forstår man, at selv om man kunne gennemføre praktik og metodelære inden for alle fag og over for alle tænkelige kategorier af børn, så var det kun gørkligt at få enkelte af de valgfri metoder at se og prøve.

Praktik- og metodikundervisningen må derfor ses under en ganske anden synsvinkel end den, der afleder kravet om svar på spørgsmålet om, hvordan man skal undervise.

*

Den her omtalte del af seminariernes undervisning er delt i to dele, hvad også betegnelsen siger os. Den sidste del angår det teoretiske, metoderne og tilrettelægningen. I disse timer kan der gives korte rids af forskellige metoder inden for forskellige fag, men naturligvis ganske uden sikkerhed for, at alle

tænkelige metoder bliver belyst. Hvordan skulle de kunne blive det?

En teoretisk tilrettelægning af undervisning kan også overvejes inden for disse timer, ligesom forskellige almene spørgsmål om børn og undervisning kan tages op til forhandling. Alt dette kan og må gerne varieres fra seminarieklasse til seminarieklasse. En nøje kontakt med psykologi- og pædagogiklærere er her ønskelig, så at emner, der bliver behandlet i visse timer, naturligt udvides og får ny belysning i andre timer.

Og selv om man i metodiktimerne tilrettelægger det sådan, at alle fag stort set kommer med, forhindrer det ikke, at seminariet — som det gøres ved Marselisborg Seminarium — tilkalder forskellige fagfolk, som holder korte instruktionskursus, der udvider metodikundervisningen, så der fremkommer perspektiver, der ellers af praktiske grunde måtte lades ude af syne.

Den første del af faget, den praktiske undervisning, giver et ligeså broget billede. Eleverne skal have kendskab til undervisning på de forskellige klassetrin inden for normalskolen, de skal kende forskellige former for særundervisning, og de skal have lejlighed til at stifte bekendtskab med hovedformer inden for undervisning såsom klasseundervisning, gruppeundervisning, individuel undervisning osv.

De skal udover den daglige praktikundervisning have praktikkantjeneste såvel i byskole som i landsbyskole. Herudover nævnes blot, at liniefagspraktikken ikke må forsømmes, at bibliotekskundskab og læse-

stuearbejde skal gennemgås, og at en lærers utallige daglige gøremål også skal præsenteres.

Det er klart, at for en elev, der gennem praktik- og metodikundervisningen kun søger svar på dette meget nøgterne, objektive og afgrænsede spørgsmål, hvorledes skal jeg undervise, bliver dette brogede fag et utilfredsstillende og uklart svar.

*

Enhver, der blot nogenlunde følger de strømninger, der gør sig gældende inden for pædagogikken, vil vide, at der her i landet i vort århundrede er tre områder, som man særligt har haft opmærksomheden rettet mod.

Det første er det individuelle, altså det enkelte barn og de pædagogiske hensyn, der må tages til dette enkelte barn, hensyn, som er bestemt af mange forskellige faktorer.

Det andet er det samfundsmæssige. Det er dér, hvor hensynet til, at barnet fødes ind i et bestemt samfund, gør sig gældende. Også dette må tages i betragtning i skolen, både når det gælder arbejdsformer, valg af stof til undervisning og vejledning i valg af erhverv.

Det tredje gælder det personlige. Gennem et stærkt krav om objektivitet i undervisningen er det personlige blevet næsten udslettet. Psykologerne kunne nok fortælle os adskilligt om følgerne af, at man

i angst for ikke at undervise aldeles objektivt har fortrængt det personlige element i både undervisning og opdragelse.

Nu spørges der imidlertid igen efter lærerpersonligheden. Nu forstår man, at det personlige er en uvurderlig og uundværlig faktor i forholdet barn og lærer.

Det er bl. a. disse tre ting man gennem praktik- og metodikundervisningen vil give eleverne lejlighed til at få øje for, til selv at danne sig en mening om og til selv at tage standpunkt til. Det betyder, at denne undervisning ikke giver noget til den elev, der blot er passivt modtagende og uvillig til personligt engagement i samarbejdet med børnene.

Man kunne sagtens finde svage punkter i seminariernes praktik- og metodikundervisning, og det er klart, at hvad her er sagt ikke er et forsøg på at dølge disse svage steder, det er kun sagt ud fra den overbevisning, at der gennem denne brogede og alsidige undervisning — på trods af fejlene og de svage punkter — er lejlighed til for den interesserede og personligt engagerede elev at finde noget, som bliver værdifuldt i opbygningen af den fagligt dygtige, alment orienterede lærerpersonlighed, som må være målet for enhver, der søger sin uddannelse på en lærerskole.

B. B. Lillelund.

Marselisborg seminarium

Seminarieret er både dag- og aften-seminarium og uddanner lærere og lærerinder til folkeskolen på:

- en 5-årig aftenlinie,
- en 4-årig daglinie og
- en 3-årig daglinie for studenter.

Skoleåret går normalt fra midten af august til omkring 1. juli.

Betingelserne for optagelse og fordringerne ved optagelsesprøven samt ved afsluttende eksamen er ens for dag- og aftenlinierne. De findes i afsnittet: Oplysninger om læreruddannelsen.

Matematiske studenter, der søger optagelse på studenterlinien, må allerede på ansøgningsskemaet anføre, hvilket sprog (eng. el. tysk), de ønsker undervisning i.

Man kan *kun søge optagelse på eet seminarium*. Hvis ønsket om optagelse frafaldes efter, at ansøgningen er indsendt, bør man omgående meddele det til seminarieret.

Uddannelsen på aftenlinien, som er 5-årig, foregår de første 4 år som aftenundervisning, normalt fra kl. 17,10—22,05, en eller to gange (præparandklassen 2 eller 3 gange) om ugen, dog fra kl. 16,15 (holdundervisning i f. eks. fysik og musik), lørdag er fridag, dog kan det være nødvendigt at anbringe en musiktime om lørdagen. Undervisningen det 5. år er dagundervisning, der undervises også om lørdagen, og man kan således ikke have andet arbejde ved siden af studiet det femte år.

Inden studiet påbegyndes på aftenlinien, skal forholdene på ar-

bejdspladsen ordnes således, at *undervisningen kan passes fuldt ud*, og man bør gennemtænke og drøfte økonomiske og *private problemer* med familien, som gerne helt skulle stå bag den studerende. Enhver er velkommen til at drøfte disse og andre forhold med seminarierets rektor, der træffes på seminarieret i kontortiderne (mrkt. R) eller efter aftale.

Dagundervisningen henlægges til timer efter kl. 8. Det forsøges at lægge en sammenhængende undervisningsplan for hver dag, men tidspunktet for undervisningens begyndelse kan variere fra 8 til 14, og det er umuligt, før skemaet er lagt, at sige noget om de enkelte klassers skema.

Undervisningspengene udgør for tiden 525 kr. om året. Beløbet kan betales månedsvis forud i 10 mdr. Der uddeles hvert år flere halve og hele fripladser.

Et materialegebyr på 35 kr. om året betales ved skoleårets begyndelse. Materialeudgifter ved fri læsning el. linielæsning fordeles ved skoleårets slutning på de deltagende elever. For undervisning i orgelspil betales ekstra kr. 40,00.

Eleverne anskaffer og betaler selv de nødvendige bøger. Bogudgiften til studiet andrager ca. 6—800 kr. Elevernes papirhandel forhandler brugte bøger, skrivehefter, regnehefter, blyanter m. m.

Eleverne spiser og bor ude i byen og sørger selv for kost og logi.

Statsunderstøttelse kan søges, når

man er kommet ind på seminariet. I året 1958—59 uddeltes kr. 183.166.

Til seminariet er knyttet 2 *forberedelsesklasser* (præparandklasser), en med aften- og en med dagundervisning.

Elever, der søger optagelse i forberedelsesklassen, og som ikke har stud.-, real-, mellemskoleeksamen el. lign. uddannelse, må inden sommerferiens begyndelse sidst i juni have erhvervet sig kundskaber i matematik, fysik og *engelsk*, ikke tysk, i et omfang svarende til 1. og 2. mellemskoleklassens pensum og bestå en prøve i ovennævnte fag. Prøven afholdes sidst i juni.

Som forberedelsesbøger kan nævnes:

Matematik: J. L. W. Jessen & O. A. Smith: Aritmetik for mellemskolen I + II.
Juul & Rønnow: Geometri for mellemskolen § 1—103.

Fysik: Rasmussen & Simonsen: Fysik for mellemskolen I.

Engelsk: Friis-Hansen & Chr. Nielsen: Engelsk for mellemskolen I + II og de to tilsvarende øvelseshæfter.

Ferier og fridage følger i det store og hele skolernes ferieplan.

Ansøgningsskema til brug ved optagelse i præparandklasserne (dag- eller aften-) og seminarieklasserne fås ved henvendelse til seminariet.

Ansøgerne må tydeligt anføre, om de søger optagelse til dag- eller aftenundervisning.

Personlig henvendelse ses gerne.

Indmeldelse til optagelsesprøven til I. kl. på den 5- el. 4-årige linje må være seminariet i hænde senest 15. april. Optagelsesprøven afholdes i slutningen af juni måned.

Ansøgere uden anden uddannelse end folkeskolens må i det år, hvori de ønsker optagelse i præparandklassen, henvende sig til seminariet inden 1. marts.

På undervisningsdage er *seminariets kontortider*: 12,00—12,30 (mandag, onsdag, fredag træffes seminariets rektor) samt 19,30—20,30 tirsdag (R), onsdag, torsdag (R).

Seminariets telefon nr. 3 37 69. (Rektor privat 3 34 38).

Bibliotekar, seminarielektor Dugaard Nielsen, Blichersvej 74, Aabyhøj, tlf. 5 80 81.

Seminariets regnskabsfører B. Jessen, Hørhavevej 65.

Seminariets inspektør, seminarielektor Verner Kristensen, Thulevej 7, tlf. 6 83 65.

Praktikleder B. B. Lillelund, Holken 7, Hasle, tlf. 5 78 46.

Skoleinspektør v. Fjordsgades skole, A. Holm, tlf. 2 07 13, lærerværelset 3 48 19.

Skoleinspektør v. Sct. Annagades skole, H. Grauenkjær, tlf. 3 38 19, lærerværelset 3 48 13.

Skoleinspektør v. Ingerslevs Boulevard skole, G. Nielsen, tlf. 3 58 26, lærerværelset 3 48 23.

Ønsker De yderligere oplysninger, må De gerne ringe, skrive eller al-derhelst aflægge besøg på seminariet.

Seminariets giro-nr.: 1129 89.

Oplysninger om læreruddannelsen

Uddrag af lov af 11. juni 1954 og af undervisningsministeriets bekendtgørelse af 5. april 1955 om uddannelse af lærere til folkeskolen.

(Loven og bekendtgørelsen i deres helhed kan købes hos J. H. Schultz boghandel, Havnegade 15, København K.)

Almindelige bestemmelser

Til optagelse i et seminarium kræves, at den pågældende

a) inden 1. marts i det kalenderår, i hvilket optagelsen finder sted, fylder

- 1) 18 år ved den almindelige 4-årige læreruddannelse (5-årige aftenlinie),
- 2) 19 år ved den 3-årige almindelige uddannelse for studenter.

b) ved lægeattest godtgør ikke at lide af nogen sygdom eller legemlig mangel, der gør eleven uskikket til at være lærer i folkeskolen, (lægeattesten udstedes på en af undervisningsministeriet godkendt blanket og fremsendes af lægen i lukket kuvert direkte til seminariets forstander),

c) fremlægger tilfredsstillende vidnesbyrd om forhold og vandel, deriblandt vidnesbyrd fra rette vedkommende om, hvad ansøgeren har været sysselsat med siden sin udtræden af skolen, (vandelsattesten fremsendes af udstederen i lukket kuvert direkte til seminariets forstander),

d) opfylder de for optagelsen i et seminarium af den pågældende art fastsatte faglige forudsætninger.

Den 4-årige almindelige læreruddannelse (5 år på aftenlinien)

Lærere, der er uddannet på det 4(5)-årige seminarium, har adgang til ansættelse i embeder med undervisning i folkeskolen og realklasserne.

Optagelse i et seminarium er afhængig af, at seminariet efter sit indtryk af eleven og dennes modenhed — efter afholdelse af en egnethedsprøve eller på anden måde — skønner, at eleven er egnet til lærergerningen.

Til optagelse kræves, at den pågældende består en optagelsesprøve i følgende fag: Dansk (skriftlig og mundtlig), regning (skriftlig og mundtlig), kristendomskundskab, historie, geografi, naturhistorie, naturlære, matematik, engelsk eller tysk og musik.

Karaktererne i regning og skriftlig dansk tæller dobbelt. De øvrige karakterer er enkelttællende. Karakteren i musik medregnes kun, hvis den er mindst g+. Til at bestå kræves mindst g+ i gennemsnit.

Bevis for bestået optagelsesprøve giver adgang til at søge optagelse på et andet seminarium.

For kvindelige elever, der ønsker at deltage i seminariets skolekø-

kenundervisning, kræves endvidere forkundskaber i dette fag.

Forberedelse til opt.prøven sker i præparandklasser, der kan knyttes til de forskellige seminarier, på andre af undervisningsministeren anerkendte kursus eller ved privat forberedelse. De til seminarierne knyttede præparandklasser kan højst have en varighed af 15 måneder.

Ansøgere, der har bestået studentereksamen eller andre eksaminer, der kan ligestilles hermed, eller realeksamen, almindelig forberedelseseksamen eller pigeskoleeksamen med et efter seminariets skøn tilfredsstillende resultat, kan dog optages, når de består optagelsesprøven alene i dansk, regning og kristendomskundskab. (Der gives ved denne prøve ingen karakter, men blot en udtalelse om, hvorvidt prøven som helhed er bestået eller ej.)

Ansøgere, der ved et skoleårs begyndelse er fyldt 20 år, og som har gennemgået mindst 2 folkehøjskolekursus à 5 måneder, eller 8 måneder i sammenhæng, kan optages, når de består en optagelsesprøve alene i dansk, regning, matematik, naturlære og eet fremmed sprog.

Seminariernes hovedfag er praktisk skolegerning, pædagogik og psykologi. Iøvrigt lægges undervisningen i alle seminariets fag således tilrette at den foruden at sigte på elevernes personlige udvikling tillige er vejledende med hensyn til stoffets praktisk-pædagogiske udformning.

Til alle elever gives der foruden i hovedfagene undervisning i 1) dansk med kendskab til svensk og

norsk, 2) regning, 3) kristendoms-kundskab, 4) historie med samfundskundskab, 5) naturhistorie, 6) geografi med geologi, 7) naturlære, 8) tegning, 9) skrivning, 10) musik, 11) legemsøvelser, 12) håndarbejde (for kvindelige elever) og 13) engelsk eller tysk.

Undervisningen i praktisk skolegerning, pædagogik og psykologi skal omfatte vejledning og praktiske øvelser i særundervisning af børn, der ikke kan følge den normale undervisning.

I løbet af seminarietiden skal der for alle elever indrettes et kursus i småsløjd og et kursus i bibliotekskundskab. Der skal desuden gives eleverne vejledning og øvelse i skolebiblioteksarbejde (læsestue og udlån).

De elever, der har forudsætninger derfor, skal kunne få undervisning både i engelsk og tysk.

Undervisningen i de nævnte fag kan fordeles over hele uddannelses-tiden eller koncentrerer på en be-grænset del af denne.

I løbet af seminarietiden — dog tidligst fra begyndelsen af 2. klasse — skal der med sigte på lærerger-ningen i de pågældende fag tilrette-lægges en undervisning i sløjd, skolekøkkengerning eller den hu-manistiske faggruppe. Med særligt sigte på eksamenskolen tilrettelæg-ges endvidere en undervisning i engelsk, tysk, matematik eller na-turlære.

Udover denne særlige undervisning skal eleverne kunne vælge en videregående undervisning i de dér nævnte eller andre fag.

Ved afgang fra det 4(5)-årige

seminarium giver der dimittenderne et bevis, indeholdende

- a) en af seminarieforstanderen efter forhandling med lærerrådet afgivet udtalelse om deres kundskaber og egnethed for lærergerningen, herunder en særlig udtalelse om deres deltagelse i praktisk skolegerning samt om deres arbejde i hvert af de humanistiske fag.
- b) de ved afgangsprøven opnåede karakterer.

I fagene praktisk skolegerning, pædagogik, dansk litteratur, historie og kristendomskundskab holdes ingen eksamen, men der gives en udtalelse, der bygger på faglærernes bedømmelse i disse fag.

I fagene sløjd, tegning, legemsøvelser, musik, skrivning, håndarbejde og skolekøkken holdes ingen eksamen, men der gives i hvert fag en standpunktskarakter.

I seminariets øvrige fag afholdes mundtlig eller skriftlig eksamen, og der gives i hvert fag en eksamenskarakter.

Inden udgangen af 2. klasse skal der foretages en bedømmelse af eleverne, således at de afgjort uskikgede elever på dette tidspunkt kan udskilles.

Efter retningslinier fastsat af undervisningsministeren afgør seminarieforstanderen dernæst i forbindelse med lærerrådet ved udgangen af 4. klasse, om en elev har bestået lærerprøven eller ikke.

Den 3-årige almindelige læreruddannelse for studenter

Ved de 4-årige seminarier eller på særlige studenterseminarier kan der

oprettes studenterklasser, der gennem en 3-år.g undervisning fører eleverne til den fuldstændige prøve for lærere i folkeskolen.

Til optagelse i studenterklasserne kræves, at den pågældende har bestået studentereksamen på en efter seminariets skøn tilfredsstillende måde, samt at seminariet — efter afholdelse af en egnethedsprøve eller på anden måde — skønner, at eleven er egnet til lærergerningen.

I studenterklasserne kan den udvidede undervisning tage sin begyndelse allerede i 1. klasse.

Den udvidede undervisning i fremmede sprog tilrettelægges på grundlag af den nysproglige studentereksamen; den kan omfatte både engelsk og tysk, og i stedet for eet af disse sprog kan træde undervisning i fransk.

Den udvidede undervisning i matematik og naturlære eller naturfag tilrettelægges på grundlag af den matematisk-naturvidenskabelige studentereksamen.

Inden udgangen af 1. klasse foretages en bedømmelse af eleverne, således at de afgjort uskikgede elever på dette tidspunkt kan udskilles.

De givne regler om undervisningen på seminariet er også gældende for studenterklasserne.

Fællesbestemmelser

Eleverne skal i seminarietiden have mindst 3 måneders samlet praktisk virksomhed i en eller flere skoler; indtil 1 måned af denne tid kan tilbringes ved en ungdomsskole.

I den pågældende tid beholder eleven den bevilgede elevunderstøttelse, men oppebærer ingen løn,

selvom han selvstændigt overtager undervisningen i visse timer eller visse fag. Praktikanten udarbejder rapport om sin virksomhed i udsendelsestiden, og de pågældende skoler tilsender seminariet en udtalelse om hver enkelt praktikant.

Elever, der ikke tilhører folkekirken, kan forlange sig fritaget for deltagelse i undervisning i kristendomskundskab.

Elever, der på grund af legemlig mangel eller svagelighed ikke kan deltage i undervisning i legemsøvelser eller håndgerning i fuldt omfang, kan af seminariet fritages for deltagelse i undervisning og bedømmelse i vedkommende fag i det omfang, der skønnes fornødent.

Elever, der skønnes ikke at få tilstrækkeligt udbytte af undervisningen i musik, kan af seminariet efter forhandling med sanginspektøren fritages for deltagelse i denne undervisning.

Der gives de pågældendes afgangsbeviser påtegning om, at de ikke på seminariet har deltaget i undervisningen i henholdsvis kristendomskundskab, legemsøvelser, håndarbejde eller musik.

Fordringerne i de enkelte fag ved optagesprøven

Mundtlig dansk. Der kræves tydelig og forstandig oplæsning af en forelagt tekst, som eksaminanden får lejlighed til at gennemlæse inden oplæsningen. Eksaminanden prøves i elementært kendskab til formlæren og sætningslæren.

Der kræves læst 10 danske digterværker fra ældre og nyere tid. Heri

kan også indgå værker fra den øvrige nordiske litteratur.

Skriftlig dansk. — Stil. Eksaminanden får valget mellem 3 emner af almen art. Der gives 4 timer til besvarelsen. Ved bedømmelsen lægges der særlig vægt på eksaminandens evne til at forme sit sprog og disponere stoffet.

Diktat. Der prøves i et ret vanskeligt stykke prosa, således at der dikteres i 50 minutter og gives 10 minutter til gennemsyn. Af skilletegn dikteres kun punktum.

Regning. Der kræves sikkerhed i regning med hele og brudne tal, metersystemet, procentregning, simpel handelsregning, forholdsregning, delingsregning, simpel blandingsregning, simpel rente, aktier og obligationer, beregning af flader (kvadrat, rektangel, parallelogram, trekant, cirkel og cylinderflade) og af legemer (ret prisme og cylinder).

Til den skriftlige prøve gives mindst 4 af hinanden uafhængige opgaver hvoraf 1 med rene tal. Der gives 3 timer til besvarelsen.

Kristendomskundskab. Der kræves sikkert kendskab til den elementære bibelhistorie, tilegnet ved læsning af en større fremstilling.

Prøven skal vise eksaminandens evne til at genfortælle stoffet og hans forståelse af den historiske sammenhæng. Der kræves ikke ordret gengivelse eller fortolkning.

Historie. Der kræves sikkert kendskab til verdenshistorien og Nordens historie i hovedtræk, tilegnet ved læsning af en fremstilling på ca. 300 sider.

Geografi. Eksaminanden må have kendskab til landenes natur- og kul-

turforhold med særlig vægt på Norden og Europa og i forbindelse hermed til de for forståelsen nødvendige elementer af den almindelige geografi, således jordens bevægelser, terrænformer, havene, havstrømme, klimatiske forhold og plantebælter.

Eksaminanden må vise sikkerhed i det almindelige navnestof og må kunne benytte kort og globus.

Naturhistorie. I zoologi kræves ret fyldigt kendskab til de vigtigste typer indenfor dyrerigets hovedgrupper.

I botanik kræves sikkerhed i ordnet beskrivelse af højerestående planter, og eksaminanden må kunne bruge en flora. Eksaminanden må kende de almindeligste vedplanter og urteagtige planter ved navn og have kendskab til de almindeligste plantefamilier. Elementært kendskab til planternes stofomsætning kræves.

Hver eksaminand prøves både i zoologi og botanik.

Naturlære. Der kræves et på søg grundet elementært kendskab til almindelige fysiske fænomener og begreber.

Stoffet omfatter: Måling af længde, areal og rumfang, vejning, vægtfylde, tryk i vædsker, Arkimedes' lov, luftens tryk, Mariottes lov, inertiens lov, kræfters sammensætning og opløsning, vægtstangsreglen, tyngdepunkt, arbejde, trisser, talje, vinde, varmelærens grundelementer (udvidelse ved opvarmning, termometre, varmens udbredelse, smeltning, fordampning, kogning, dampmaskinen), magnetisme, statisk elektricitet, elektrisk strøm, spæn-

ding og modstand samt deres indbyrdes afhængighed, elektromagnetisme og dens anvendelse, induktion, dynamo og motor, elektrisk belysning, grundelementer af lyd-læren og af lyslæren.

Matematik. I aritmetik kræves sikkert kendskab til de fire regningsarter med positive og negative hele tal og brøker, potens med hel eksponent (positiv, 0 og negativ), ligninger af 1. grad med 1 og 2 ubekendte (også med bogstavkoefficienter), forhold og proportioner, kvadratrod, kvadratisk ligning, en ligning af 1. grad med 2 ubekendte sammen med en sådan af 2. grad, praktisk logaritmeregning, differens- og kvotientrækker.

I geometri kræves sikkert kendskab til den rette linies og planens grundegenskaber, vinkler, parallel linier, trekanter (kongruens, lige- og uligestorhed og sider og vinkler), skrålinier, parallelogrammer, trapez, cirklen, vinklers afhængighed af cirkelbuer, areal af polygoner, ensvinklede trekanter, retvinklede trekant, geometriske steder og konstruktioner.

Engelsk eller tysk. Der kræves god udtale og elementært kendskab til sprogets grammatik. Der opgives statarisk 75 ns. lettere proasotof.

Der prøves i:

- 1) oplæsning og oversættelse af et stykke af de opgivne tekster,
- 2) grammatisk forståelse gennem lettere samtaleøvelser eller sætningsdannelse,
- 3) et lettere stykke ekstemporal.

Musik. Der kræves elementær

musikalsk viden og kunnen. Der aflægges prøve i sang samt violin- eller klaverspil.

Sang. Indenfor et pensum af mindst 20 lettere salmer og sange prøves eksaminanden i sang. Der lægges vægt på, at der synges rytmisk rigtigt og rent. Endvidere prøves i gengivelse af en lettere rytmisk opgave, gengivelse af foretagne intervaller samt i nedskrivning af en overvejende trinvis musikdiktat.

Violin- eller klaverspil. Der prøves i lettere skalaer og treklange samt i een eller flere melodier fra pensum. Eksaminander i violinspil spiller endvidere efter eget valg en af disse udenad. Den elementære teknik (instrumentets holdning, bueføring, håndstilling o.s.v.) skal være tilegnet. Eksaminander med særlige forkundskaber kan desuden spille et selvvalgt stykke.

Statsunderstøttelse

Der bevilges hvert år på finansloven en sum til understøttelse af seminarieelever, således at der kan ydes understøttelser på 400—2400 kr. årlig. Understøttelsen søges på særligt skema, der uddeles på semi-

nariet, og fordeles under hensyn til *trang, flid og evner.*

Amtsunderstøttelse

ydes af visse amter. Beløbene har i de senere år erfaringsmæssigt ligget på 200—300 kr. årlig. Ansøgningen skrives på skema, der rekvireres fra det pågældende amts skolerådskontor eller på seminariet og indsendes almindeligvis i august-december.

Dansk studiefond

yder rentebillige lån til seminarieelever, som er i økonomisk trang. Lån kan søges efter ½ års uddannelse (3 årig), 1 års udd. (4 årig) og 4 års udd. (5 årig). Lånet, som forrentes med 3 %, skal søges inden 15. septbr. Skema fås på seminariet

Desuden tildelte

Ungdommens Uddannelsesfond

(administreres af Dansk Studiefond) i 1958—59 kr. 45.000 som lånemasse til seminariets elever. Lånene søges for et år ad gangen og er rentefri i studie- og afdrags-tiden. Ansøgning fremsendes efter nærmere bekendtgørelse på seminariets opslagstavle.

Lærerpersonalet 1958-59

- Kommunelærer R. Astrup, historie og regning
- Seminarieadjunkt Erling Bisgaard, musik
- Viceinspektør H. Bjerring, engelsk
- Lektor A. Boesen, engelsk og gymnastik
- Lektor I. Heinau Christensen, matematik
- Skolepsykolog Sv. E. Christensen, psykologi
- Skoleinspektør P. Dethlefsen, ungdomsskolelinie
- Seminarielektor Å. Glenstrup, geografi og naturhistorie
- Seminarierektor Asm. Graugaard, pædagogik og sang
- Overlærer K. Gravesen, husgerning
- Kommunelærer Grethe Hansen, håndgerning
- Overlærer H. P. Hansen, musik
- Adjunkt Mette Høeg, musik
- Cand. mag. Jens Carl Jensen, historie
- Seminarielektor Thøger Jensen, naturhistorie og engelsk
- Seminarielektor W. Jelvin, tegning, skrivning og musik
- Overlærer E. Jeppesen, ungdomsskolelinie
- Redaktør, overlærer Alb. Johansen, dansk
- Adjunkt H. J. Jordt, fysik
- Lektor V. Nedergaard Jørgensen, geografi
- Seminarielektor Verner Kristensen, regning, matematik og fysik
- Skoleinspektør N. C. Larsen, tysk
- Seminarieadjunkt C. Wilken Lebahn, geografi og historie
- Praktikleder B. B. Lillelund, metodik, pædagogik og religion
- Skolepsykolog E. Livbjerg, psykologi
- Overlærer Erik Lund, sang og musik
- Kommunelærer Clara Lund, fransk
- Musikpædagog Tove Lønskov, musik
- Organist Tove Madsen, musik
- Seminarieadjunkt Annalise Nielsen, sang og musik
- Skoleinspektør Gunnar Nielsen, regning og fysik
- Seminarielektor N. Dusgaard Nielsen, dansk og engelsk
- Kommunelærer K. Nymand, dansk
- Seminarielektor Else Ovesen, håndgerning og engelsk
- Seminarielektor G. Worm Pedersen, gymnastik
- Overlærer Hans Petersen, tysk
- Seminarieadjunkt Mogens G. Pedersen, sang og musik
- Viceinspektør Peter Petersen, musik
- Overlærer A. Nordvig Rasmussen, geografi, matematik og ungdomsskolelinie
- Seminarieadjunkt G. Sandemann Rasmussen, dansk og engelsk
- Professor, dr. theol. Johs. Sløk, historie og religion
- Seminarieadjunkt L. Harding Sørensen, regning, gymnastik og naturhistorie
- Seminarielektor E. Tegner, husgerning
- Kommunelærer Søren Winther Vestergaard, fysik

Af seminariets dagbog 1958-59

- 1958.
- 15.8. Det nye skoleår begynder.
- 18.8. 5. kl. begynder skoleåret efter at have været en uge på Bornholm med hr. Glenstrup.
- 31.8. Udflugt til Jelling, Skovdal-lund og Fårup sø.
- 1.9. Besøg af en klasse fra Bergen lærerskole.
- 10.9. Elevrådets generalforsamling.
- 20.9. Dusfest i Håndværkerfor-eningen.
- 29.9. Afgangsklasserne besøger Brejninge.
- 7.10. Førstelærer K. P. Billund, foredrag om altertavlen i Slesvig Domkirke.
- 20.10. Elevrådet er arrangør af Seminarieelevernes Landsråds årsmøde.
- 27.10. 2. st. begynder undervisningen efter vikartjeneste.
- 2.11. 3. st. begynder praktikanttjeneste.
- 12.11. Foredrag ved forfatteren Hans Jørgen Lembourn.
- 24.11. Elever og lærere undersøges på Centralstationen.
- 29.11. 4. a.s elever opfører »Bygmester Solnæs«.
- 8.12. Konsulent Ussing afholder instruktion i færdselslære for 5. kl.
- 19.12. Juleafslutning. Kor, orkester og Anna Sophie Seidelin.
- Bestyrelsens legat tildeles: Ane Buhr, Edm. Nielsen, Ellen Dall Petersen, Jan Korsgaard, Gerald Eberhardt Hansen og Peter Østergaard.
- 1959.
- 6.1. Comenius-udstilling.
- 10.2. Håndarbejdsinspektør, frøken Gudrun Hansen besøger seminariet.
- 14.2. Fastelavnsfest på »Kragelund«.
- 15.2. Pædagogisk udstilling: Nyere hjælpemidler til grundskolen.
- 24.2. Besøg på Rudolf Steiner-skolen.
- 13.3. Elevrådets generalforsamling.
- 23.3. Forårskoncert.
- 23.3. Foredrag for afgangsklasserne ved viceinspektør Arne Jørgensen.
9. og 11.4. Hr. viceskoledirektør Anton Nielsen afholder instruktion i dansk for afgangsklasserne.
- 20.4. Hr. konsulent Ussing, instruktion for 3. st.
- 25.4. Elevforeningen (gl. elever) holder årsmøde på seminariet.
- 24.—25.5. Tegneudstilling.
- 20.6. Dimissionsfest med tale af redaktør Albert Johansen.
- 22.6. Hr. Glenstrup og hr. Lebahn leder ekskursion til Bornholm for 3a., 2d. og 1.s.

I årets løb har hr. stadsbibliotekar Bredsted tilrettelagt kursus i bibliotekskundskab, hr. amtsskolekonsulent Sv. O. Søndergaard instrueret om problemer i forbindelse med vikarudsendelsen, hr. skoleinspektør H. Grauenkjær har forestået undervisningsøvelser i artikulation, og et frilæringshold har gennemgået metodik og regnebogssystemer under ledelse af hr. skoleinspektør M. Grue-Sørensen, kst. skoleinspektør, hr. Risom Pedersen og kommunelærerinde, frk. Ella Brøgger. Kursus i betjening af filmapparater er ledet af hr. konsulent H. Therkildsen.

Overlærer, frk. Rigmor Vinge afgik ved døden d. 4. oktober 1958. Kort blev frk. Vinges virke på seminariet, men både kolleger og elever vil mindes frk. Vinge som et energisk, dygtigt og levende menneske, der forstod at skabe glæde og arbejdslyst i sine timer.

Seminarieelev Aage Johansen døde d. 27. decbr. 1958, et halvt år før han skulle have været dimitteret. En ukuelig livsvilje kunne forlænge hans kamp med den håbløse sygdom, men ikke befri ham for den. Alle, der kom Johansen nær, vil mindes ham som et overordentlig pligttopfyldende menneske, en dygtig, vellidt og trofast elev og kammerat.

Elevrådet 1959

5a: Poul E. Nielsen (næstfmd. d)
 4a: Silberbrandt (næstfmd. a)
 3a: Chr. Sørensen
 2a: Bente Nielsen
 1a: Hans Hansen
 apr. a: Bruno Olsen
 2d: Ib Andreasen (sekretær)

1d: Hedegård Mortensen
 dpr.: Torsten Quist Christensen
 3a: Åge Pedersen
 2a: Johs. Johnsen
 1a: Ole Nielsen (kasserer)
 Repræsentant for afgående råd:
 Holger Larsen (formand)

Lærerpersonalet

Fra 1. aug. 1959 fratræder efter eget ønske kommunelærer Astrup, overlærer Albert Johansen og skoleinspektør N. C. Larsen.

Som faste lærere tiltræder:

Seminarieadjunkt P. Bach, dansk, engelsk, historie.
 Seminarieadjunkt E. Fonsmark, pæd., psyk., geo.

Seminarieadjunkt Smidt Hansen, rel. og hist.

Seminarieadjunkt frk. Nielsen, regn., mat. og fysik.

Som timelærere tiltræder:
 Musikpædagog Harriet Nørå, musik.

Overlærer Pouly Petersen, gymn.
 Musikpædagog Jette Tikjøb, musik.

TIL ELEVERNE

Marselisborg Seminarium og elevråd byder Dem velkommen og håber, at De vil føle Dem vel tilpas her.

Som De ser, har seminariet ikke egne bygninger, men bor til leje. Det kommer til at påvirke vore undervisningstider, og vi må som lejere tage skyldige hensyn til vor vært, Fjordsgades skole, og andre skoler, som vi færdes på. Eleverne bedes behandle skolens inventar med omhu og må selv erstatte evt. ødelæggelser. Man bør holde sig til de lokaler, der er tildelt seminariet, samt undlade tobaksrygning i klasseværelserne og på gangene. Cykler og knallerter henstilles i cyklestativerne eller (om aftenen) i læskurene. Biler og motorcykler må ikke henstilles i skolegården, men henvises til parkeringspladsen.

Seminarieelever har mødepligt. Tilladelse for fritagelse bør normalt indhentes i forvejen ved henvendelse til faglæreren, seminariets inspektør eller rektor. Eleverne bør være i klassen ved timens begyndelse. Fjordsgades skoles morgensang foregår i forhallen hver dag kl. 8, og seminariets elever må indrette sig således, at de ikke kommer til at forstyrre den, men bør være i seminariets lokaler forinden.

Det påhviler klassens tillidsmand at sørge for, at klasseprotokollen i hver time forelægges læreren, der fører den, og at lokalet forlades med inventaret på plads, vinduer og døre lukkede, lyset slukket m. v. Desuden skal alt affald og andet steds

hjemmehørende materiale anbringes, hvor det har sin plads.

For orden i samlingsstue og kaffedrikningslokaler sørger klasserepræsentanterne efter en turnus fastlagt af elevrådet. De specielle retningslinier i forbindelse med disse lokaler ophænges i lokalerne. Overtrædelse af disse regler kan medføre udelukkelse fra de nævnte lokaler.

Løse værdigenstande må ikke efterlades i klasseværelser eller i overtøj på gangene.

Bøger må ikke fjernes fra læsestuen uden bibliotekarens, seminarielektor Dusgaard Niensens tilladelse. Retningslinier for udlån meddeles af bibliotekaren. Forsvundne bøger må erstattes.

Der skal ifølge ministerielt cirkulære være et elevråd på ethvert seminarium til at varetage elevernes interesser. Elevrådet består af en repræsentant for hver klasse, valgt af klassen for et år ad gangen. Rådets udgifter dækkes ved et årligt kontingent, som fastsættes hvert år på et elevmøde, hvor tillige elevrådets arbejdsplan drøftes (bestemmes). Materialegebyret omfatter også dette kontingent.

Gennem elevrådet er man medlem af *Seminarieelevernes Landsråd*, som varetager danske seminarieelevers interesser indadtil og udadtil på faglige, økonomiske og kulturelle områder. Dette består af to repræsentanter fra hvert seminarium, som samles til et tredages møde hvert år i efterårsferien, hvor bl. a. en

styrelse udpeges til varetagelse af de løbende forretninger.

Ved elevråd og landsråd bydes der på mange fordele for seminarie-eleverne:

En omfattende rabatordning med DSB, DFDS på udenrigsfart, SAS og DVL.

En rabatordning med Århus teater.

En papirhandel, der giver eleverne stor rabat.

Billige abonnementer på tidsskrifter og fagblade: Folkeskolen (halv pris), Unge Pædagoger, Tidens Stemme.

Formidling af brugte lærebøger ved skoleårsskiftet.

Hvert år arrangeres flere fester og oplysende foredrag (i samarbejde med seminariet).

Eleverne udgiver selv et elevblad.

Ydelser til seminariet:

Materialegebyret betales ved skoleårets begyndelse. Undervisningspenge betales forud og kan

indbetales i 10 rater på giro nr. 1129 89.

Husk at anmelde flytning til folkerogister og sygekasse og at tegne brand- og ansvarsforsikring.

Adresseændring i studietiden skal straks tilmeldes seminariets kontor.

Kontortid på undervisningsdage: 12—12,30 og tirsdag, onsdag og torsdag aften 19,30—20,30. Rektor træffes mandag, onsdag og fredag middag samt tirsdag og torsdag aften.

Ved evt. rekvisition af ambulance i seminariets undervisningstid, også under ekskursioner og rejser, bedes man ringe til Falcks redningskorps, hvor seminariet har tegnet abonnement.

Seminariets adresse: Marselisborg Seminarium, Fjordsgade, Århus, tlf. 3 37 69.

Rektors adresse: Asmind Graugaard, Dalgas Avenue 33, Århus, tlf. 3 34 38.

*Holger Larsen.
Asmind Graugaard.*

Ang. liniedeling: Seminariet har hidtil forsøgt at tilfredsstille de enkelte klassers ønsker, og der er ved undervisningsårets begyndelse (aug. 1959) liniedeling i flg. fag og kombinationer: matematik, matematik—fysik, naturhist.—geografi, engelsk, tysk, engelsk—tysk, dansk—historie, musik, dansk—musik, skolekøkken og ungdomsskole.

Seminariet har af årets dimittender modtaget værdifulde gaver til bibliotek og udsmykning. Seminariets elevtal ved skoleårets slutning 1959 i juli: 404. Elevtal aug. 1959: 454.

3. s. dimittender og lærere . Juni 1959

Bageste række (fra venstre til højre): Verner Kristenren . Dusgaard . Bente Olesen . Aage Petersen . Annalise Nielsen . Lillelund . Løgstrup . Thøger Jensen
Einer Nielsen . Hanne Bæk . Boesen . Høj . Birthe Nørgaard Jensen . Sløk . Glenstrup
Mellemste række: Ellen Edsen Johansen . Lotte Kirk . Ovesen . Jordt . Tove Madsen . Jens C. Jensen . Bredahl . Lund . Karen Terkelsen . Mogens Pedersen
Dall Pedersen . Lebalin . Britta Jensen . Livbjerg . Worm Pedersen . Korsgaard . Marie Sørensen
Første række: Thorsen . Ove Petersen . Blaase . N. C. Larsen . Hanne Gr . A. Graugaard . Merrild M . Feldager S . Hanghøj . Karen Margr. Nielsen

5. klasses dimittender og lærere . Juni 1959

Bageste række (fra venstre til højre): Mogens Pedersen . Harding Sørensen . Sv. Aa. Hansen . Annalise og Harry Lund Nielsen . Charlotte Nielsen . Star
Hanne Funding . Bjerring . Hanne Vosmar . Boesen . Else Ovesen . Karen Gravesen . Sløk . Verner Kristensen

3. række: Lillelund . Poul E. Nielsen . Kaj og Else Christensen . Edm. Nielsen . Holmmark . Vestergaard . Lis Rasmussen . Rønne . Edsen Johansen . Ninna
Møller Ølesen . Groth . Grønkjær . Glenstrup . Jespersen . Lebahin . Kristoffersen

2. række: Ejda Jørgensen . Raagaard Sørensen . Hanne Østergaard . Juul P. . Krista Mogensen . E. Lund . Bente Jørgensen . H. P. Hansen . Ladefoged
Robert Sørensen . Jens C. Jensen

3. række: Hjort . V. Rasmussen . Ane Buhr . Poul E. Nielsen . Stegager . A. Graugaard . Birthe Jørgensen . Dusgaard . Worm Pedersen . Sv. E. Christensen

Lyset

Melodi: Jeg elsker den brogede verden . . .

Vi tænder et lys i en verden,
hvor alting så hastigt går bort,
hvor slægters gang gennem livets land
er en vandring så ynkelig kort.

Vi samles for lyset at tænde
og række det videre frem
til børn i livets fremtidsland.
Vi tror, det vil brænde hos dem.

Vi er kun et vekslende mandskab,
og snart er det andre end os,
der lytter til ord om lys og liv
og tror det, ondskab til trods.

Vi færdes i klogskabens verden,
som ofte er kold og hård.
Vi lammes så tit ved tanken om,
at vi intet kan og formår.

Vi skal leve i barnets verden
og tænde lyset i den.
Når barnets hånd vi mærker i vor,
får vi troen på livet igen.

Når mørket i verden os truer,
da knuger vi barnets hånd
og tænder et lys med barnets smil
i kampen mod mørkets ånd.

B. B. Lillelund

Vi er til tjeneste med alt
i lærebøger og
rekvisitter til

MARSELISBORG SEMINARIUM

Konto oprettes

W. Dylmers bog- og papirhandel

Telf. 2 29 56 . Aarhus . Sct. Pauls Plads 7 . Telf. 2 29 56

Deres nærmeste boghandler